Ч. 231. Неділя 13 (26) жовтня 1902. Рік XII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч 9 і в ц. к. Старостсвах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с

Вісти політичні.

(З ради державної. — Страйкові розрухи у Франциї. — Подорожи коронованих голов.)

Вчерашне засіданє палати послів розпочало ся о 11 год. перед полуднем. По відчитаню внесень і інтерпеляций, приступлено до дискусиї над внесенем пос. Кльофача про безробітє в Празі. Мінїстер зелїзниць п. Віттек в своїй промові зазначив, що правительство робить що може, аби прийти з помочию тяжкому положеню промислу. Заряд зелїзниць н. пр. поробив в р. 1901 і 1902 замовлень на кругло 60 мілїонів корон. З сумою, призначеною на р. 1903 і з останками з попередних лїт, має правительство до розпорядимости 6 мілїонів. Скоро буде ухвалений буджет на рік 1904, буде до розпорядимости дальших 21 мілїонів Правительство поробить замовленя для зелїзниць будованих в Альпах. Правительство буде і на дальше робити замовленя наперед, однако то єсть лиш в части можливе, так з оглядів буджетових, як і технїчних. Промавляло ще кілька ческих послів, і вкінци палата одноголосно приймила наглість внесеня з поправкою посла Форманка, аби проект поправи відносин працї обіймив всї коронні краї, а не лише одну Прагу. Відтак приступлено до дискусиї над наглими внесенями пп. Романчука, Брайтера і Дашиньского в справі хлїборобских страйків у всхідній Галичинї. До слова прийшли на тім засїданю лише посли Романчук і Брайтер і виголосили довші мови. О год. 6 вечером замкнено засїданє. Слїдуюче назначене на второк рано.

У Франциї тревають від довшого часу страйки углекопів, котрих доси не удало ся полагодити. Найбільше розширив ся страйск в північній Франциї в околици міста Дінкерки на бельґійскій границі. Там іменно прийшло перед кількома днями до великих забурень. Доносять, що стрейкарі зрабували склепи і підпалили склади живности в порті і вдерли ся відтак до судової палати. На площи перед палатою розставила ся кіннота. Стрейкарі обкинули єї градом цегол і угля. Одного офіцира ранено в голову; ранені також всї комісарі полициї. Здавленє ексцесів було дуже тяжке з причини положеня порту і численних каналів, що прорізують місто. Оногди прийшли чотири полки піхоти. — Через Льондон доносять з Дінкерки, що стрейкарі збудували в порті барикади з наладованих пакунками возів і бочок, підпалили ладунок соломи, оливи і инших товарів, зрабували дім одної торговельної фірми і підпалили єго. Супротив того, що Дінкерка є кріпостию, комендант оголосив стан облоги. Супротив того всї права бурмістра перейшли на військового команданта, котрий безпроволочно спровадив чотири полки війска. Всї доми замкнені, склепи зариґльовані. В Острікурт ранено тяжко камінєм двох жандармів, котрі хотїли арештували кількох ексцедентів. В Марсилиї прилучили ся до стрейку робітники заняті виладовуванем кораблів. — Мінїстер судівництва розіслав обіжник до прокураторів держави, в котрім взиває їх, аби хоронили свободу працї, і коли би було потрібне, аби вносили обжалуваня о нарушенє свободи працї. При тім треба поступати дуже осторожно, аби сего поступованя не можна було толкувати яко зарядженє, що має унеможливити страйки. — Передвчера відбула ся в палатї послів дискусия над страйками. Социялїстичний посол Жорє домагав ся, аби правительство вплинуло на властителїв копалень так, як се зробив президент американьскої Унїї Рузвельт. Президент Комб заявив, що правительство буде старати ся довести до успішного полагодженя справи для робітників ріжних катеґорий. Відповідно до бажаня палати мінїстер Комб вже вчера зачав переговори з заступниками властителїв копалень і робітників.

Після донесеня берлиньского Local-Anzeigera всї подробицї подорожи короля Віктора Емануеля до Парижа вже уложені, а речинець гостини буде в найблизшім часї поданий до публичної відомости. — О подорожи цїсаря Вільгельма до Риму на папский ювилей подавали ми вже у вчерашній телеґрамі. Про того цїсаря доносять з Льондона також, що вскорі має він відвідати короля Едварда VII. анґлїйского на замку у Віндзорі. До Льондона цїсар імовірно не буде вступати. Республи-

---

10)

ПОДОРОЖ по СИЦИЛЇЇ.

(Після Тайнерта, Шинера, Брокка і др. зладив К. Вербин.)

(Дальше.)

VII.

В дорозі до Джирдженті. — Кастроджованні і Кальтанїсетта. — Копальнї сїрки. — В'їзд до Джирдженті. — Місто і єго істория. — Памятники старини.

Хто хоче видїти найкрасші краєвиди на Сицилїї, той їде до Таорміни та до Палєрмо, а хто хоче видїти величаві памятники з давної давнини, той їде до Джирдженті (Girgenti); Селїнунт, славне розкладом старого міста та єго развалинами, а Джирдженті величавостєю добре удержаних сьвятинь та развалин з них.

По довгій їздї через цїлий день приїхали до красно положеного міста Кастроджованні Castrogiovanni), стародавного Енни. Місто се лежить на вершку гори, високої на 997 метрів, і звідси прекрасний вид довкола майже на цїлий остров, іменно же із старої кріпости. Ля Рокка, положеної майже в серединї міста. Кастроджованні має нинї звиш 20.000 жителїв і богато церков, з котрих соборна церква походить ще з 1307 р. В охрестности міста добувають камінну сіль, котра єсть для Кастроджованні найважнїйшим предметом торговлї. Місто се відзначає ся ще й тим, що тут лїто буває холодне а зима дуже студена Стародавне місто Енна, на котрого місци стоїть теперішне, грало колись важну ролю. Оно лежало на стрімкій горі а довкола него були озера, гаї і левади. З давен давна віддавали тут честї богини урожаїв, грецкій Деметері або римскій Церері. Тут мало бути то місце, де бог підземного сьвіта Плюто вхопив доньку Церери, Прозерпіну та завів єї до свого царства. То мало стати ся близько озера Перґус, що нинї назвиве ся Ляґо Перґуза. В часї вибуху першої пунїйскої війни належала Енна, звана також Генна, до Картаґінців, і Римляни взяли були тогди се місто.

В дальшій дорозі заїхали ми до міста Кальтанїсетта (Caltanissetta), столиці провінциї того самого імени. Місто се лежить 96 кільометрів на полудневий всхід від Палєрмо на горбі в урожайній долинї. По за містом тягнуть ся просторі лани, засїяні збіжем, і великі пасовиска; тут знаходять ся численні мінеральні жерела і копальнї сїрки, що були колись славні на весь сьвіт. Сицилія сотками лїт доставляла сїрки для Европи і Америки, і до 1838 добувано тут сїрку в копальнях або й збирано у вулканах; але в тім роцї наложило неапольске правительство, за короля Фердинанда II, так велике мито, що цїна сего материялу, потребного до фабрикациї пороху і сїрчаного квасу, стала в троє більша, як була давнїйше, і внаслїдок того аж викликала демонстрацию анґлїйскої фльоти. До того вмішали ся ще й правительства Франциї та Пієм онту, і остаточно змусили неапольске правительство обнизити мито від сїрки. Але тимчасом фабриканти були змушені оглянути ся де инде за потрібним материялом і значінє копалень сїрки підупало, але мимо того, они ще й нинї доставляють значну скількість сїрки. Спосіб, в який тут добувають сїрку і низька платня робітників, між котрими бувають нераз і малї дїти, викликували вже нераз бунти робітників та були причиною великих розрухів на Сицилїї в минувшім столїтю.

На три кільометри від Кальтанїсетти на всхід єсть красний монастир Бадія ді Сан Спіріто, побудований ще в 1153 р., а три кільометри дальше, на малій рівнинї, званій Терра-Пілята, єсть намуловий вулкан, з котрого добуває ся ґаз, котрий запалює ся і сьвітить. Тут показує ся також і жерело нафти.

Кальтанїсетта має нинї звиж 32.000 жителїв і єсть досить красно збудована, має цитаделю і кілька церков, з котрих найкрасша катедра сьв. Михаїла. Місто має також красний театр і публичний город, з котрого красний вид на гори і долини. Тут єсть резиденция

каньский Париж радо гостить у своїх мурах коронованї голови; кілька днів перебували над Секваною два королї: грецкий і португальский. Грецкий король від'їхав з Парижа до Відня; португальский забавить там ще кілька днїв.

Новинки.

Львів дня 25-го жовтня 1902.

— **Руский народний театр,** що перебуває в Залїщиках, заповідає дальше слїдуючі вистави: недїля 26 жовтня „Шельменько деньщик", комедия в 5 дїях Гр. Квітки, розпічне твір музичний Ф. Колесси „Вулиця"; вівторок 28 жовтня „Хата за селом", драма в 5 дїях зі сьпівами, в перерібцї за Й. Крашевским; четвер 30 жовтня „Загублений рай", драма в 5 дїях Тогобочного; субота 1 падолиста „Пташник з Тироля", оперета в 3 дїях Целера: недїля 2 падолиста „Невольник", картина на історичнім тлї зі сьпівами М. Л. Кропивницкого. — З Залїщик переїде театр до Городенки, а відтак до Коломиї.

— **25-лїтний ювилей писательскої дїяльности** Мариї Конопніцкої, який — як ми оногди доносили — відбув ся сими днями в Кракові, будуть обходити львівскі Поляки завтра. Торжество відбуде ся в сали міского театру в полудне, де повитають знамениту писательку привітними промовами президент міста др. Малаховский, ректори університету і політехніки, презес тов. дневникарів польских п. Креховецкий, поет Каспрович іменем польского лїт.-наукового кружка і ин. В торжестві беруть участь всї польскі институциї і товариства зі Львова і богато з провинциї. Вечером відбуде ся торжественне зібране в лїт.-науковім кружку. Торжество заповідає ся дуже величаво.

— **Розпорядженє львівского маґістрату.** На днях 1, 2 і 3 падолиста, коли то на ул. Пекарскій аж до личаківского кладовища з нагоди задушних днїв буває дуже великий рух, видав львівский маґістрат розпорядженє, щоби похід на личаківске кладовище відбував ся в тих днях лиш одним боком улицї, по лївім тротоарі, а назад, з кладовища, лиш по другій сторонї, знов по лївім тротоарі. Хто би не держав ся того розпорядження, буде караний після розпорядженя міністерства з 30 вересня 1857 дн. з. д. ч. 198.

— **Коли вибори, то нема школи.** Так рішила краєва рада шкільна в долїшній Австриї, а то длятого, щоби в день виборів дня 5 падолиста можна ужити шкільних будинків на льокалї виборчі. Також розпорядила краєва рада шкільна, що в день виборів зі взгляду на безпечність треба увільнити від науки всї дїти в школах народних і видїлових у Вiднi. Коли би прийшло до тїснїйшого вибору, то і в той день мають дїти бути вільні від науки в тім окрузї, де будуть відбувати ся вибори. Чи не перечуває шкільна власть, що при сих виборах готово може прийти до великих розрухів?

— **Рідке явище.** Дня 18 жовтня около 9 год. вечером при погіднім небі показав ся над Куличковом, сокальского повіту, метеор, величини півмісяця подовгуватого виду. Від метеора відбивали ся в часї лету більші то меньші блискучі часточки і пукаючи мов штучні огні, розприскували ся і гасли. Напрям метеора був полуднево-східний. Метеор летів з великим шумом, сьвітло мав блїдо-синяве, а осьвітив на кілька секунд цїлий овид, так що явище могло оглядати богато мешканців Куличкова і сусїдного Вербіжа. Коли метеор зник за хмарами в напрямі Мостів великих, дала ся чути сильна детонация і зворушенє у воздусї.

— **Арештованє виновників смертельного побитя поліцияна.** Від часу смерти капраля поліциї Коньчука, арештувала поліция около 180 всїляких злодіїв в тій цїли, щоби розпізнати між ними дїйстних виновників. Отже вчера відбуло ся розпізнаванє через наочних сьвідків траґічної події на Місионарскій площи. На подвірю арештів поліцийних уставила ся величезна ватага злодіїв та волоцюгів під дозором майже всїх аґентів поліцийних і відповідної сторожі. Із зізнань 10 сьвідків показало ся, що арештовані Арон Ціммерман і Йосиф Угира, найбільше причинили ся до того, що арештований вже і лежачий в шпитали в наслїдок рани від шаблї Ф. Крижановский міг свобідно і легко вдарити смертельно поліцияна Коньчука. Ціммерман відгрожував ся при тім аґентови Пшестшельскому, котрий его арештував що мусить ему смерть зробити. Угира Ціммерман трутила Коньчука і придержали его за руки. З дальших арештованих розпізнано Сруля Лїнденвурма, Григорія Глїя, Івана Тирана, Людвика Козова і Адольфа Грінера яко тих, котрі знаходили ся у ватазї злодіїв і окружили Коньчука в хвили, коли він арештував Крижановского за намірену крадїж портмонетки з кишенї панї Мариї Гилевич, жени учителя з Рудна. Отже сім арештованих буде ставлених перед суд за участь в убийстві поліцияна а осьмий Крижановский за убийство. Крім того арештовано ще 12 злодіїв а прочих пущено на волю.

— **Порадив собі.** Доброго способу ужив в Гадерслебен в північнім Шлезвиґу якийсь парубчак зі страху, щоби его не взяли до войска. Якась стара сваха в селї пригадала собі, що за її молодих лїт паробки уживали зовсїм певного способу, котрим увільняли ся від войска, отже порадила і єму так зробити. За радою тої „мудрої" свахи паробок в ночи перед бранкою лягаючи спати пустив собі в ногавицю яких 20 пчіл. Пчоли зробили своє, нога спухла як колода, молодий мужчина ледви рушаючи ногою станув до асентерунку і его — відобрали до кінної артилерії.

— **Також противник алькоголю.** В товаристві тверезости в Ґросенгайн промавляв голова товариства против алькоголю, а на то відозвав ся якийсь швец з околицї: Таки правда! Прецї маємо незле пиво та й добру горівку, на що нам ще якогось проклятого алькоголю?

— **„Товариш"**, ілюстрований календар на рік 1903, річник II. (Чч. 272 і 273 видавництва товариства „Просьвіта".) 8°, сторін 236 + інсерати. Цїна 1 К.

Правдиву прислугу для нашого народа вчинило товариство „Просьвіта", видаючи своїм коштом та заходом отсю книжку, якої вже перший річник з тамтого року здобув собі признанє найлучшого з усїх видаваних у нас календарів. Хто зважить, яку важну задачу має сповняти календар зглядом грамотної людини всякого стану, мусить признати, що видавник такої книжки піднимає ся дуже важкого труду. Се не роман, анї збірка віршів або оповідань, які по прочитаню складає ся звичайно на полицю, щоб більше їх до руки не взяти. Ся книжка має подати щось більше, як приємну лектуру на кілька годин. Своїм змістом так вяжеть ся она з житем у всяких его умовинах, що треба її читати цїлий рік. А потребує її читати всякий, кому азбука не

епископа, семинария духовна, ґімназия, технїка і школа гірнича. На 27 кільометрів від Кальтаніссетти єсть місто Каніката а в его окрестности знаходять ся другі копальні сірки.

Був вже вечер, коли поїзд станув і оклик кондуктора „Джірдженті!" дав нам знати, що ми вже доїхали до нашої найблизшої цїли. Ясний місяць сьвітив над цїлою околицею. Утомлені вийшли ми з ваґона, але сама згадка, що ми станули тут на клясичних полях грецкого Акраґас а римского Аґріґенту, додала нам нових сил в надії, що в сьвітлї місяця будемо ходити по тих славних полях та почуємо тихий шепіт грецких духів. Але стало ся инакше. Дворець нужденний і темний; околиця сумна і пуста, в котрій ми побачили на добре нам знанім горбі Камікос, пів години ходу, нужденне місто Джірдженті. Нас обступила обдерта громадка місцевих людий, що предкладала нам свої услуги, а вже найбільше подобав на якогось волоцюгу той стрепіхатий чоловік, що представив ся нам яко представитель гостинницї „Альберґо ді Бельведере", котру нам припоручено; дуже драннтиві вози і страшно нужденнї шкапи, до того влїзливість якихсь огидних людий — все то разом пригнобило нас дуже і наше велике одушевленє щезло відразу. Коли наконець тому стрепіхастому репрезентантови гостинницї удало ся намовити нас, щоби ми сїли до одного з темних і брудних возів, застали ми там вже одного, та й якого гостя! Рідко коли буває чоловік змушений сидїти так зблизька у тіснім возї з таким непевним чоловіком, як в подорожи по Сицилиї. Але ми, здавшись на Бога, влїзли до воза а наш добрий приятель, малий доктор, причепив ся на кізлї коло візника. Та й жалував же того! Бо тепер почала ся їзда по крутій дорозі повній груди та вибоїв, віз скрипів і підскакував, конї бігли, що лиш могли, а понад ними свистав став заєдно батіг. Наш приятель на кізлї ніби танцював і підскакував та милосердним оком споглядав на конї і говорив до візника по французски assez, assez! („досить"). Але візник взяв то за італїяньске assai, assai (дуже, богато) і ще більше намагав батогом потакуючи докторови: si, signore (сі сіньоре — так, пане).

Підчас коли наш приятель так скакав і гепав собою на кізлї, ми в серединї в кароцї укладали плян на сей вечер. Ми вибрали Бельведере, зване також Белля Ведута („красний вид"), не длятого, мов би там було найлїпше, але длятого, що знатоки остерігали нас дуже перед маленькими животинками в других гостинницях. Ми постановили злїзти перед Бельведером і насамперед вислати одного з нас, щоби оглянув гостинницю, заким ще другий злїзе з воза. Так і стало ся. Тихий гість, що сидїв з нами у возї, приїхавши до міста, вискочив на углу якоїсь улицї тихенько — бо був босий — із воза. Наш посланник оглянув альберґо „під красним видом" і з дверий кивнув на нас, щоби ми ішли. Грубенький господар був такий любий, а комнати, котрі для нас призначив, були такі чисті, що ми в души стали его перепрашати за наші сумніви. Дім був собі простенький, харч мірний, вино знамените — словом, щоби сказати по правдї, все було „зовсїм добре" в тій Белля Ведута. Дім той заслужив собі справедливо свою назву. Він стоїть по противній від дворця сторонї горба, а з вікон комнат прекрасний вид на цїлу околицю стародавного міста. Сьвятинї, котрі можна здалека розпізнати, купають ся в сьвітлї місяця. Ми посїдали на отвертій терасї перед столовою комнатою і стали знов думати о давно замерклих часах, ба, як би не тоті якісь непевні люди, що нас стрітили сего вечера, то ми би були таки зараз пішли оглядати сьвятиню Юнони Ляциніï. Але нам тут на горі було добре і ми полягали спочивати.

На другий день досьвіта сидїли ми знову на терасї, а золотий блеск вкривав цїлу околицю. На право в горі скала Атини, з котрої поля зразу стрімко а відтак лаґідно спадають в долину, аж до ряду сьвятинь, котрим нїгде в сьвітї нема рівнї. Ходім же на скалу Атини!

То був тихий ранок в недїлю, найкрасший день, який ми мали на Сицилиї. Головна улиця міста була чистенька, доми і склепи добре удержані. Нинї тут не великий рух. Ми перейшли через цїле місто, попри новий будинок префектури, через браму дель Понте, попри міский парк так званий джарджіно інґлезе (giardino inglese) і вийшли на „Rupe Atenea". Звідси видко далеко в глубину краю аж до пустих горбів з копальнями сірки та до сумної долини, через котру їхали вчера зелїзницею, а відтак море понад старинне місто, що розложило ся у величавім стилю та історичнім спокою. Торжественний воздух повен казок та історії окружав нас довкола. Набіжно посїдали ми на камінній лавцї та слухали ученого викладу малого доктора.

„Отсе — зачав він говорити — було місто будівничих і лїкарів. Коли в року 582 перед рождеством Ісуса Христа дорійскі поселенцї побудували отсе місто відразу на великі розміри, став головою міста вже в десять лїт пізнїйше найперший его будівничий, Фалярiс, побудувавши онтам на Камікосї, найстарший части міста, величезну сьвятиню для бога Зевеса, основателя міст; ему помогли до того его підмайстри і робітники. Він, що правда, був розумним, але лютим тираном, котрий своїх противників казав вкинути до розпаленого зелїзного вола і спалити Зевесови на

чужа, тому й розходить ся она в найширші круги суспільности тисячами примірників.

І отсю книжку зладжувано у нас доси звичайно в сей спосіб, що передруковувало ся з незначними змінами календарску часть з першого ліпшого старого календаря, подано два-три пусті віршики та оповіданя, для ока де кілька стереотипних информаций і календар готовий. Так водило ся у нас до недавна. Доперва видавник „Товариша“ зірвав з шабльоном і показав, як властиво повинно ся робити календар, щоб осягнути свою ціль. Уклад, добір змісту, его актуальність, а передовсім популярність викладу навіть научного материялу роблять „Товариша“ книжкою наскрізь ориґінальною і від початку до кінця цікавою. А вартість її тим більша, що не кінчить ся з кінцем року. „Товариша“ можна читати і по десяти літах з однакою користю. Все він лишить ся практичним і догідним підручником ріжнородного знаня.

Зміст „Товариша“ за 1903 р. не уступає в нічім цікавістю першому річникови, зате богатством значно перевисшає! Многі практичні та загальні поради і замітки можуть придати ся навіть найінтеліґентнійшій людині. Замітні також численні ради господарскі і гиґієнічні та розвідки про господарство рільне, пояснені добірними ілюстрациями. Є там і коротка але основна істория та пояснене страшних явищ природи, якими зазначила ся перша половина сего року, як землетрясене в Шемасї і вульканїчна катастрофа на Мартиніці. Гарні ілюстрациї причинють ся ще більше до зрозуміня річи. А вже зовсім щось нового і ориґінального, що приносить сегорічний „Товариш“, се короткий підручник науки гри в шахи. З доданої карти може кождий легко сам собі зробити фіґурки і шахівницю. Устав церковний для більшої вигоди тих, що его потрібують, долучаеть ся до календаря окремою книжочкою. Взагалї ніхто не повинен зволїкати з набуванєм нового „Товариша“. Его розумні, практичні гадки та поради вже тепер стануди-б не одному в пригоді.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: Стация Хриплин положена на шляху Львів-Іцкани, буде з днем 20 жовтня 1902 отворена також до надаваня і відбору в цїлих наборах (з виключенєм живої худоби) однак тільки за попередною умовою з ц. к. Дирекциєю зелїзн. держ. в Станиславові. Надаване і відбиране посилок поживи призначених для служби ц. к. зелїзниць держ., взгл. через неї до перевозу наданих, як також і дотичної посудини є без ніякого обмеженя призволене.

Телеграми.

Відень 25 жовтня. Вчера появив ся в парляменті бувший президент кабінету ґраф Тун. Розмавляв з многими визначними членами польского Кола, між иншими з пос Яворским і Водзицким. Здогадують ся, що граф Тун наміряє тепер взяти знов участь в політичнім житю.

Берлин 25 жовтня. Становище канцлера Більова має бути захитане. Кажуть, що причиною того має бути справа принятя ґенералів бурских цїсарем Вільгельмом. Іменно цїсар не приймив тих ґенералів за порадою Більова, а що тепер проявляє ся в Німеччинї настрій дуже прихильний Бурам, бачить цїсар, що ґр. Більов зле его порадив. Наслїдником Більова має бути ґен. Ганке.

Льондон 25 жовтня. З краю Сомалїв у всхідній Африцї надійшла вість про розбитє анґлїйского війска. Іменно вожд Сомалїв Мулла знищив в глубині краю цїлий анґлїйский відділ. Анґлїйцї мають 154 убитих і ранених і втратили три армати. Вислано до краю Сомалїв підкріпленє.

Софія 25 жовтня. Засуджено тут на смерть убийника Стамбулового, Альбанця Галїю-Ставрева.

жертву. Зено і Пітаґорас старали ся на дармо зробити его лагіднійшим; наконець нарід укаменував его. Опісля настали часи републики, аж другий будівничий Терон дістав ся до власти так само при помочи узброєних робітників, котрим давав роботу при будові сьвятині Атини ось тут при сподї сего горба. Він побив Картаґінців, розширив місто, до котрого прилучив вже скалу Атини, аж до моря, украсив місто сьвятинями та памятниками і довів его до великого розцьвіту. За него будував другий славний будівничий, іменем Феакс, водопроводи в місті та канали і красний став на рибу. Але син Терона і его наслїдник то був пес і его прогнали. Нарід забавив ся знов на якийсь час републикою; але славний лїкар і поет Емпедоклес умів так еї уладити, що лиш его слово там щось значило. Він був також майстром в штуці будівництва, так, що Селінунти закликали его до себе, щоби він осушив їм багна в їх місті та побудував новий порт. Длятого то Італїянцї назвали новий порт в Джірдженті по его імени Porto Empedocle. Але він був трохи нарваним чоловіком і о нім розповідають всілякі казки. Так кажуть, що він зробив собі смерть тим способом, що скочив в кратер Етни. З Акраґасу зробило ся велике місто і мало аж 800.000 жителїв. Богатство було велике, але й люди зробили ся до нічого. В року 406 пд. Хр. віддали горожани своє місто Картаґінцям без ніякого опору а самі повтїкали! Оттак упадає суспільність, скоро не має доброго проводу. Від часу другої пунійскої війни прийшло місто під пановане Римлян і звало ся Аґріґентум. Практичні Римляни прибрали до правліня людий, що розуміли ся більше на праві, так особливо славного Верреса, котрому яко римскому преторови повірили цивільну управу, войско і правні відносини. Коли Ціцеро каже правду, то і Веррес не конче добре сповравував ся — від того часу не люблять Сицилійці італїяньского правліня.

Розуміє ся, що то оповіданє доктора нам дуже сподобало ся; ми могли тепер з більшим зрозуміннєм оглядати старинні памятники. Ми зїзли з гори в долину, взяли собі вигідний віз та насамперед казали завести ся до Фонте деі Гречі, устя старинного водопроводу, а відтак до сьвятині Деметери і Перзефони. Нині називає ся той будинок Сан Біяджо, на скупих розвалинах сьвятині стоять, бачите, розвалини норманьско-християньскої церкви. Візник повіз нас опісля попри церков св. Николая та сьвятиню Конкордії до сьвятині Юнони Ляцінії. Она стоїть на невеличкім горбі у всхіднім углу міста. Глубину еї творять гилясті дерева оливні; мур з грубезного тесового каміня, що окружає місто, спадає стрімко в долину до побережа. То прекрасне місце під будівлю. Сьвятиня має поперечні фронти о шести стовпах і отверте підсінє на стовпах довкола. Понад високим підмурованєм стоїть ще 25 цілих і 9 розбитих стовпів. Тоті стовпи, як і всї стовпи грецких сьвятин на Сицилії дорийского стилю, мають по двайцять жолобків з гори на долину або т. зв. капелюр. Хоч широкко (полудневий вітер) вигриз значно часть будівлї, збудованої з туфу на полудневій сторонї, то все-таки еї золоті краски і еї темнобрунатна тїнь показує в сьвітлї сонця образ чудової ніжности, сили і елеґантиї. Не диво, що ми зараз поотвирали скринки до фотоґрафованя, щоби за кілька хвиль зробити знимку громадки новомодних людий на клясичнім тлї.

(Дальше буде).

КОБЗАР. Вибір творів Тараса Шевченка для ужитку молодіжи. Ціна 1 зр. 20 кр. Під таким заголовком видало руске Товариство педаґоґічне книжку, котрої брак вже від давна відчував ся, а котрою можуть користувати ся не лиш молодіж шкільна, але всї, котрі хотять познакомити ся з житєм і творами нашого найпершого поета. Крім обширної житєписи і погляду на лїтературну діяльність Т. Шевченка, котрий то вступ займає 78 сторін, додані ще до поодиноких поезий многі поясненя в нотках, котрі богато причиняють ся до зрозуміня поезий, їх краси і духа. Книжку сю можна дістати в рускім Товаристві педаґоґічнім у Львові, ул. Чарнецкого, ч. 26.

— **Движиму азбуку**, або прилад до образового представленя початкової науки читаня і писаня, видану через п. Гр. Блїя до ужитку в школах народних, набути можна в краєвій витвірчо-гандлевій Спілцї приборів шкільних у Львові, ул. Панька ч. 21 по зниженій цінї 8 К за комплєт.

— **„Краєвий Союз кредитовий“** видав для руских товариств кредитових потрібні друки і продає їх по отсих цінах:

1.	Книга довжників . . .	аркуш	по 10	сот.
2.	Замкненя місячні 2 штуки . .	„	5	„
3.	Інвентар довжників . аркуш	„	5	„
4.	„ вкладників . „	„	5	„
5.	„ уділів . . . . „	„	5	„
6.	Книга головна . . . . „	„	10	„
7.	„ лїквідацийна . „	„	10	„
8.	„ вкладок щадничих „	„	10	„
9.	„ уділів членьских „	„	10	„
10.	Реєстр членів . . . . . „	„	10	„
11.	Зголошеня о позичку	штука по	2	„
12.	Виказ умореня позички „	„	2	„
12.	Асиґнати касові . . . . „	„	1	„

Купувати і замовляти належить в „Краєвім Союзї кредитовім“ у Львові, Ринок ч. 10 І. поверх.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).